NOORD-BRABANDER.

Dicere verum Quid vetat. — HORATIUS.

NOMMER 22 'S BOSCH. ZATURDAG, 19 FEBRUARIJ 1831.

VAN DE POOLSCHE GRENZEN, den 7 februarij.

Het russische leger heeft begonnen Polen binnen te rukken. Het korps van den generaal *Pahlen* staat bij Agustowa, en de voorhoede zal heden te Grajew aankomen.

Naar alle waarschijnlijkheid komt deze beweging der Russen geheel onverwacht en heeft derhalve geene geringe verslagenheid onder de Polen veroorzaakt.

De poolsche armee staat achter ... en onderscheidene meer voorwaarts gelegene plaatsen bevinden zich echter zeer groote magazijnen, die door deze stelling der armee niet gedekt zijn. Men zoekt derhalve zoo veel mogelijk van den voorraad te redden; de rest zou onder de ingezetenen verdeeld of vernield worden. In de stad Szncrijn heeft zich de burgerij tegen het laatste verzet, daar anders geene middelen tot verpleging der Russen zouden voorhanden zijn.

De russische armee is op vijf verschillende punten Polen binnen gerukt.

Bij Prenn schijnen 30,000 man, bij Poniemen 5000 kozakken en 300 ..., en bij Szaki 500 man ingerukt te zijn. Waarschijnlijk zullen zij op Warschau aanrukken en gemeenschappelijk te werk gaan met de hoofdarmee, die bij Grodno en Bialijstock staat.

De opperbevelhebber graaf *Diebitsch* is ook reeds binnen Polen.

Engeland.

LONDEN, 11 *February*.

De heert *Hunt*, die thans lid van het parlement is, heeft dezer dagen in het huis der gemeenten eene motie gedaan; om zijne majesteit bij een adres te smeeken, van eene algemeene vergiffenis te willen verleenen aan al de werklieden, die door de laatste speciale commissie, wegens oproer en vernielen van werktuigen in de fabrijken, gevonnisd en veroordeeld zijn. Dit voorstel heeft zoo weinig bijval gevonden, dat men met 269 tegen 2 stemmen, die van den heer *Hunt* en den heer *Hume*, heeft verworpen.

Er moeten zeer belangrijke berigten van den hertog van Cambridge ontvangen zijn en men verhaalt dat de hertog Z. M. den koning aanraadt, om zich toegevend jegens zijne onderdanen van Hanover te gedragen.

Gisteren hebben de ministers weder een kabinetsraad op het bureau van buitenlandsche zaken gehouden.

Het *Ministerieel Avondblad* behelst geene nieuwe redeneringen over de belgische zaken, maar vergenoegt zich met uit te schrijven, wat deswege door de parijsche dagbladen wordt gezegd. Evenwel verklaard het te gelooven, dat men vreemde eischen van den kant van Frankrijk te wachten heeft, en dat er te Parijs gesproken wordt van een plan, om Polen bij te staan en onafhankelijk te maken, indien men zwarigheden ontmoette in het schikken van de zaken van Belgie.

Het plan, om Belgie met Frankrijk te vereenigen, kan in Engeland nooit goedgekeurd worden, en draagt te veel blijken van Frankrijks oude zucht tot uitbreiding en vergrooting van grondgebied.

Duitschland.

HAMBURG, 16 *Februarij*.

Volgens de *Posener Courant* van den 6, is het volgende de stand der russische armee: Het hoofdkwartier van den maarschalk *Diebitsch* is te Grodno; tusschen Kowno en Bialijstok staan vijf legerkorpsen, elk 40,000 man sterk; bevelhebbers derzelve zijn de generaals *Pahlen I* en *II*, *Sawatin*, *Roth* en *Rosen*. Met elken dag verwacht men den inmarsch der Russen in Polen, alwaar men meent te weten dat vrees en wanorde gedurig grooter worden; te Pilwischken en Wilkowischken hadden de nieuw-opgerigte troepen zich tegen hunne officieren verzet, en waren, wegens gebrek aan leeftogt en soldij, verloopen.

Pruissen.

BERLIJN, 11 *februarij*.

Den 28 der vorige maand is hare keizerlijke hoogh. de grootvorstin *Helena Paulowna*, gemalin van den grootvorst *Michael*, gelukkig van eene prinses bevallen, die den naam van *Alexandra* gekregen heeft.

— De Russen zijn in Polen binnengerukt. Den 6 heeft de regering te Warschau berigt ontvangen, dat de kozakken beneden Brzesc-Litewski over de brug zijn getrokken. Hoe groot de sterkte der Russen op dat punt was, wist men niet, doch er liep een gerucht, dat zij op vier plaatsen wilden binnenrukken. De poolsche brigade van den generaal ... is den 6 van Warschau op marsch gegaan, om de Weichsel te passeren.

Er heeft in Polen eene verandering in het ministerie plaats gehad. De senator *Victor Rembielinski* is minister van justitie, de heer *Niemojowski* minister van binnenlandsche zaken en politie, graaf *Gustaaf Malachowski* minister van buitenlandsche zaken, de heer *Krasinski* minister van oorlog en de senator *Businski* minister van eeredienst en publieke opvoeding.

De rijksdag heeft besloten, dat de poolsche nationale kleur wit en rood zijn zal, om dat het wapen van Polen een witte adelaar op een rood veld is.

De prinsen *Maximiliaan Jablono Joseph Lubomirski*, rijksgrooten van Polen, die zich tijdens het uitbreken der omwenteling op hunne goederen in Rusland bevonden en in hechtenis waren genomen, zijn op last van den keizer naar Petersburg vervoerd.

In een bijzonder berigt wordt gezegd, dat 54 regementen infanterie, 24 regementen kavalerie, 12 pulken kozakken en 430 stukken geschut op de wegen van Bialijstock, Brzesc en Luck tegen Warschauw optrekken, om die plaats in te sluiten en, zoo zij zich verdedigen mogt, te vernielen.

Frankrijk.

PARIJS, 9 *February*.

Uit Toulon wordt, onder dagteekening van den eersten dezer, geschreven, dat er ook bij het departement der marine groote toebereidselen worden gemaakt, en dat bij onderscheiden kapiteins benoemingen ontvangen zijn, welke doen veronderstellen, dat de onder derzelver bevelen gestelde schepen ten oorlog zullen worden uitgerust; dezelve zijn *Marengo, de Ville de Marseille*, *de Alger* en *de Trident*, alle schepen van 74 stukken; benevens *de Pallas, de Juno, de Iphigenia* en *de Independance*, allen fregatten van 60 stukken. Deze uitrusting schijnt bestemd naar de Middellandsche Zee, en zal, zoo men verzekert, gekommandeerd worden door den vice-admiraal *de Rigny*; Engeland zegt men, zou een getal schepen naar de Levant zenden. Er worden allerlei gissingen gemaakt, maar men weet niets met zekerheid.

Belgie.

BRUSSEL, 15 *February*.

Zitting van het nationaal congres van den 14 february.

De baron *de Stassart* verzoekt eene verlenging van verlof, hetwelk geweigerd wordt.

De baron *van der Linden d' Hooghvorst* zendt zijne demissie als lid van het provisioneel bestuur in.

De heer *de Potter* heeft een adres ingezonden, strekkende tot een voorstel tot het doen decreteren van eene republiek.

De commissie tot verificatie der volmagten stelt ter vervanging van den heer *de Ryckere* en van diens *plaatsvervangers welke allen geweigerd hebben, dezen post aan te nemen*, den baron *de Coppens* voor, en ter vervanging van den heer *Cornet de Grez*, den heer *Rouppe*, burgemeester van Brussel.

De heer *Robaulx* doet het volgend voorstel:

In naam des belgischen volks.

Het nationaal congres decreteert:

Art. 1. De republiek wordt in Belgie geproclameerd.

2. De uitvoerende magt wordt uitgeoefend door eenen belgischen president, bij volstrekte meerderheid, door de beide vereenigde kamers gekozen.

3. De president wordt voor drie jaren benoemd en is niet onmiddellijk weder verkiesbaar.

4. De eerste verkiezing zal door het congres geschieden, binnen drie dagen na de uitvaardiging van dit decreet.

5. Alle tegen deze tegenwoordige strijdige decreten en bepalingen worden bij deze ingetrokken.

De uitvoerende magt is met de uitvoering hier van belast.

DE ROBAULX,
lid van het Congres.

De heer *Legrelle* vond het voorstel strijdig tegen een door het congres plegtig genomen besluit.

De heer *Osy* zeide, dat de heer *Maclagan* wegens een dergelijk voorstel (*dat tot intrekking van het decreet, betrekkelyk de uitsluiting van het huis van Oranje*) tot de orde geroepen was.

De heer *d'Hanis van Cannaert* vond, dat het congres, alvorens zich met het voorstel van den heer *Robaulx* bezig te houden, het officieel antwoord van de deputatie te Parijs behoorde af te wachten.

Ook de heer *van Meenen* vond, dat men zich, in zulk eene gewigtige zaak, niet behoorde te overhaasten. Zoodat, na nog eenige woordenwisseling, besloten werd, dit voorstel nog eenigen tijd uit te stellen en de vergadering de deliberatien over het ontwerp van wet over de verkiezingen hervatte, gedurende welke niets merkwaardigs is voorgevallen.

— Men leest in het dagblad *l'Emancipation* het navolgende:

»Een vrij aanzienlijk getal goede burgers uit vurige begeerte om de onafhankelijkheid van Belgie te bewaren, die eenige vrucht der omwenteling, welke voor de listige diplomatie beveiligd scheen, hebben zich vereenigd, en een verbond gesloten, dat, wij twijfelen er niet aan, overal aanklevers zal vinden; de grondslagen dezer overeenkomst, gisteren avond vastgesteld, zijn terstond door meer dan vijftig personen onderteekend geworden; wij deelen dit eerste stuk, hetwelk wij met al ons hart toejuichen, textueel mede:

»*De ondergeteekenden, belgische burgers*, vereenigd onder den naam van *societeit voor de nationale onafhankelykheid*,

»In aanmerking nemende, dat de moeijelijke omstandigheden, die de onafhankelijkheid in gevaar brengen, de vereeniging van alle ware vaderlanders noodzakelijk maakt,

»*Verklaren* zich op hunne eer te verbinden om alle *wettige middelen* aan te wenden, en voor geene personele opoffering terug te wijken.

»1°. Om de handhaving der nationale onafhankelijkheid te verzekeren;

»2°. Om de uitsluiting der Nassau's onherroepelijk te maken;

»en 3°. om, als *eenig en uitvoerbaar* middel, ter bereiking van dit dubbel doel, de aanneming van den *republikeinschen* vorm, en de verkiezing van een binnenlandsch hoofd van den staat voor een' bepaalden tijd, te trachten te bevorderen, en door de constituerende magt te doen wettigen.

»Ter verzekering hiervan hebben wij deze tegenwoordige overeenkomst geteekend.

»(get.) *De Potter*, president; *Ph. Lesbroussart*, *Eugene Feignaux*, vice presidenten; *Toussaint*, *Felix Bayet*, secretarissen; volgen de overige handteekeningen.»

Nederlanden.

'sHERTOGENBOSCH, 18 *February*.

CapeLLarI DeI gratIa JaM faCtUs gregorIUs XVI.

CapeLLarI De beLLUne bII De gratIe goDs gregorIUs XVI.

Volgens nadere tijdingen uit Parijs is zijne eminentie de kardinaal *Mauro Capellari*, geboren te Bellune, den 16 september 1765, prefect der congregatie om de voortplanting van het roomsch-katholijk geloof te bevorderen (*de propaganda fide Catholica*), waarvan *Gregorius XV*, welke in het jaar 1621 tot Paus verkoren werd en slechts 2 jaren en 5 maanden de Kerk bestuurde, de stichter was, op den 2 februarij en dus 50 dagen na de opening van het conclave tot Paus van Rome verkoren en heeft den naam van *Gregorius XVI* aangenomen.

De nieuwe Paus was in den jare 1827 gevolmagtigde van Z. H. *Leo XII*, ten einde het concordaat met Z. M. den Koning der Nederlanden voor den R. K. eerdienst te sluiten.

— Wij vernemen, dat de persoon van *Johannes van Gurp*, oud 74 jaren, welke laatstleden dingsdag, bij het ongeluk, op de brug, over de Zuid-Willemsvaart, zwaar gekneusd en gewond is geworden, gisteren namiddag in het Zieken-gasthuis alhier, overleden is.

De kinderen van den kastelein *de Bats* zijn steeds in eenen bedenkelijken staat.

— Bij koninklijk besluit van den 8 dezer is voorloopig bepaald de loop der linie van toezigt voor de in- en uitgaande regten en accijnsen, langs de zuidelijke grenzen der provincien Gelderland, Noord-Braband en Zeeland.

— Tot nog toe was men verwonderd over de drukke koerierwisseling van ons hof met dat van Turin; men dacht dat het handelsaanbelangen waren, maar de laatste terugkomende koerier heeft het raadsel opgelost, hij heeft, namelijk, verscheidene kleinodien terug gebragt, behoorende onder de diamanten die in den tijd te Brussel aan het paleis van H. K. en K. H. gestolen waren. De verdenking op zekeren persoon gevallen, zal daardoor welligt weggenomen worden. (*Advertentie Blad.*)

— Het leger bevindt zich nog in dezelfde stelling. Eergisteren schijnt er een adjudant van den commissaris-generaal van oorlog, van Maastricht komende, met de tijding van het hoofdkwartier te zijn aangekomen, dat genoemde vesting aan deze zijde geheel gedeblokeerd was, doch dat het korps van *Mellinet* aan de andere zijde van de Maas, op één uur afstands van de vesting nog stand hield.

— Volgens een der dagbladen van de zuidelijke departementen, zouden de fransche posten op de italiaansche grenzen door piemontesche troepen aangevallen zijn.

Alzoo de eerwaarde en zeer geleerde heer *de la Mennais*, sedert vele jaren als schrijver, zoo in het vak van godgeleerdheid als dat der wijsbegeerte, met roem bekend is, zoo zijn op zijne geschriften, meer dan op die van meest alle andere schrijvers, aller oogen gevestigd; en ofschoon zijne gevoelens door vele geleerden worden omhelsd, zoo ontbreekt het evenwel ook niet aan anderen, die zich daar niet mede kunnen vereenigen, en wel bijzonder met die, welke hij, sedert eenigen tijd, in het door hem als mede-redacteur van het werk *l'Avenir*, heeft verkondigd; dezelve worden door velen als overdreven beschouwd; — wij zullen ons deswege niet uitlaten, doch, om onze lezers daarmede eenigzins bekend te maken, zullen wij dezelve eenen brief mededeelen, die door den eerwaarden pater *Ventura*, welke door zijne geleerdheid, zoo binnen als buiten Italie vermaard is, en steeds een vriend van den heer *de la Mennais* is geweest, aan den redacteur van *l'Avenir* is geschreven, en waaruit men tevens zien kan, op welke wijze te *Rome* en bij de roomsch-katholijken over de vrijheid en de revolutien gedacht en geoordeeld wordt.

Aan de heeren redacteurs van het dagblad l'Avenir.

Mijne heeren!

Toen ik, na het van de kloosters van mijne orde gedaan bezoek, te Rome terug kwam, vond ik de eerste nommers van uw belangrijk dagblad. Ik heb dezelve met een waarlijk genoegen doorloopen; want daar ik even weinig met het despotismus als met de regeringloosheid, met het aan banden leggen der Kerk, als met de ketterij op heb, heb ik gemeend daarin, met eenige uitzonderingen, de uitdrukkingen te vinden, zoo niet van al mijne leerstellingen, ten minste van al mijne gevoelens. Zoo juichte ik het gelukkig denkbeeld van *l'Avenir* toe, van de overeenstemming van den waren godsdienst met de ware vrijheid aan te toonen. Ik heb den edelen moed bewonderd, met welken hij, ten behoeve van den godsdienst, de bescherming inroept, welke men aan alle secten toestaat; ten behoeve der Kerk, de onafhankelijkheid, welke men aan alle kluisen verzekert; ten behoeve der waarheid, de vrijheid der drukpers, welke men aan alle dwalingen zoo edelmoedig heeft toegekend. Eindelijk heb ik de moeijelijke poging gezegend, welke het gedaan heeft, om het kerkelijk regtsgebied en onderwijs te bevrijden van allen invloed eener magt, welke dagelijksche omstandigheden verpligt hebben, om zich buiten de Kerk te stellen. Ik was niet de eenigste, die een zoo schoon denkbeeld van de *l'Avenir* had opgevat; ik zag, dat alle verlichte geesten en edelmoedige zielen, welke Rome bevat, ten aanzien van dit dagblad, in mijne gevoelens deelden. Want wanneer men spreekt van waarachtige vrijheid, van vrijheid, gegrond op de geregtigheid en onderworpen aan de wetten, is men zeker, van te Rome echo's te vinden, en zulks zelfs in de meest verhevene standen, in dat Rome, waar de vrijheid waarlijk bestaat, terwijl zij elders een formulier is; en de banvonnissen van het vatikaan zullen nooit de theorien van vrijheid en vrijmaking treffen, welke de wijsbegeerte nooit zou hebben kunnen vermoeden, voor dat het christelijk Rome dezelve verkondigd had.

Maar ofschoon regtdoende aan de leerstellingen, welke in den *Avenir* doorstralen, ben ik aan de rondborstigheid en de onafhankelijkheid van mijn karakter, aan den heer *de la Mennais*, wiens vriendschap mij tot eene eere strekt, aan de waarheid, welke mij nog dierbaarder, dan de vriendschap is, verschuldigd, om te protesteren, zoo als ik inderdaad mij verklaar, tegen de verkeerde strekking, welke *l'Avenir*, sedert eene maand, schijnt te hebben aangenomen; en ik verzoek de toelating, om te mogen aanduiden, wat mij het meeste hindert, verwachtende van uwe onpartijdigheid, dat gij deze verklaring wel in een uwer nommers zult gelieven te plaatsen, opdat men niet veronderstelle, dat ik in die leerstellingen deel, welke ik altoos heb van de hand gewezen en welke ik sedert langen tijd reeds bestreden heb.

Terwijl gij, bij voorbeeld, zucht over het lot der katholijke landstreken, welke eene onvoorzigtige staatkunde aan protestantsche gouvernementen onderworpen heeft; terwijl gij toont, dat er onregtvaardigheid en wreedheid in gelegen is, om de katholijken te folteren in hetgeen zij het dierbaarste hebben, door hunne godsdienstoefening, hunne kerkelijke tucht en hun geloof te willen regelen; terwijl gij tot de gemelde gouvernementen gezegd hebt, dat zij hunne ware belangen niet verstaan, door op deze wijze met het beste gedeelte hunner onderdanen te handelen, en dat zij geen sterker bolwerk tegen de regering-

loosheid hebben, welke hen zelve bedreigt, dan de katholijken, die vrij in de uitoefening van hunnen godsdienst zijn, waart gij boven allen blaam en belediging. Maar sedert dat gij de volken hebt uitgenoodigd, opgezet, ja met de geheele kracht van het woord aangedreven, alle gemaakte omwentelingen goedgekeurd en geprezen, alle te makene omwentelingen bij voorraad toegejuicht hebt, zijt gij wezenlijk opgestaan tegen alle vrienden van orde en tegen alle waarlijk katholijke lieden, want dat alles is niets minder dan katholijk.

Uw ongelijk wordt nog des te grooter, daar gij de omwenteling in naam van den godsdienst schijnt te prediken, en gij sedert eene maand daarvan de uitdrukking van een katholijk denkbeeld gemaakt hebt. In dit opzigt vervalt gij tot eene buitensporigheid strijdig met die, welke gij aan de gallikanen hebt verweten; want, zegt gij, indien zij van den godsdienst, de bondgenoot van het despotismus maken, maakt gij er de verbondene der omwenteling van, zij zetten de volken tegen het catholismus op, gij maakt hetzelve verdacht en hatelijk aan de koningen.

Ik kan aan de *Avenir* niet vergeven het artikel, getiteld: «*Sluit de oppermagt van God de oppermagt des volks uit?*» Dit artikel komt mij voor alle beginselen te behelzen, welke vernielend zijn voor de troonen, de maatschappij en den godsdienst zelfs, welken gij verdedigt; want van de oppermagt des volks in het burgerlijke tot de oppermagt van de geloovigen, in het godsdienstige is slechts eenen zeer glibberigen en zeer gemakkelijken stap te doen. Ook gaan die twee beginselen altoos te zamen, en *vriendschappelyk zamenspannende* houdt ik mij er niet bij op om al het valsche, ongerijmde en verderfelijke, wat dit art. behelst, op te lossen. Ik merk alleen op, dat het *volk* in de taal der kerkvaders en der schrijvers, welke men daarin aanhaalt, en waarvan men wezenlijke omwentelingsgezinden maakt, niet het gemeen gepeupel beteekent, maar de orde der patriciërs van elke stad, aan welke, in geval van vervallen verklaring van den troon of bij ontsteutenis van den Vorst, noodzakelijk en natuurlijk de magt moet opgedragen worden. Ik merk ook op, dat in een dergelijk geval het patriciaat niet als eigenlijk gezegde *gelastigde des volks* handelt, maar als vertegenwoordigende den grondlegger der maatschappij, en als het natuurlijk orgaan van derzelver veronderstelde wilsbepalingen; en dat dus, onafhankelijk van de souvereiniteit van God, welke men, zonder het geloof af te zweren, niet kan betwijfelen, dat alle magt, zelfs menschelijker wijze sprekende, van boven komt.

Ik wil herinneren, dat, omdat het patriciaat de personen van den gegoeden stand, den Souverein kan, en zelfs in zekere gevallen moet aanduiden, daaruit juist niet volgt, dat de souvereiniteit aan hetzelve toebehoort. Zoo benoemen of kiezen, in geval eener scheuring, de vereenigde bisschoppen en gedurende het openstaan van den pauselijken zetel, de kardinalen den Paus, zonder dat zij daarom zelve Paussen zijn: en het is hetzelfde geval met het in het artikel aangehaalde voorbeeld van Portugal. Eindelijk verzoek ik den schrijver van ditzelfde artikel zich te willen herinneren, dat de souvereiniteit niet, even als de vrijheid, het deel van allen is, of zijn kan; dat men, door haar onder de menigte te plaatsen, aan dezelve den doodsteek zou toebrengen; dat het volk niet meer souverein is in den staat, als de kinderen zulks zijn in het huisgezin, en de geloovigen in de Kerk, en dat de theorie van de souvereiniteit des volks in oude tijden niet ingeroepen of wettig geëischt is, als ten behoeve der eerzuchtigen en intriganten en ten nadeele des volks; en in de tegenwoordige tijden heeft zij, zoo als de schrijver van het artikel zelf zegt, *geheel Europa met misdaden en rampen overstroomd*.

Het is waar, dat de schrijver zelve aan het volk de verderfelijke gevolgen van de *souvereiniteit des volks* toeschrijft. Want, zegt hij, wij hebben iets vergeten, namelijk, dat het fransche volk, dat is wij zelve, in plaats van onze rol als volk zelf te vervullen, anderen onder die benaming hebben laten spelen, nu eens in een besloten gezelschap van intriganten, dan weder door eene handvol monsters. Maar waarlijk, de schrijver vleit zich te zeer te gelooven, dat de *misdaden en rampen, welke Europa overstroomd hebben*, terstond, toen men het volk als souverein heeft uitgeroepen, werkelijke afwijkingen en valsche toepassingen van een waar grondbeginsel zijn. Het is daarenboven zeer goed zich te vleijen, dat het volk zijne *rol als volk* kan vervullen en zich ontslaan van de *geheimene genootschappen, de intriganten en de handvol monsters*; want zoodra men als grondbeginsel vaststelt, dat de magt oorspronkelijk aan allen behoort, hebben allen, zelfs de intriganten, zelfs *de monsters*, het regt, om de uitoefening van dezelve te begeeren, en gewoonlijk zijn het de intriganten en de monsters, die zich van dezelve meester maken.

Ik bemin Frankrijk, ik stel een levendig belang in deszelfs lot, want het lot der katholijke landen en de rust der wereld hangt er van af. Ook wensch ik uit al mijn hart, dat de magt aldaar op vaste grondslagen moge gebouwd worden. Maar, wat ziet gij, in verwachting van dien uitslag, naar welken al mijne wenschen zich vereenigen? De magt onzeker ronddwalende, achtereenvolgende overgaande van het ministerie naar de kamers, van de kamers aan de nationale garde, van de nationale garde aan de scholen. Gij zult dezelve nu eens vinden bij den heer *Lafitte*, dan eens bij den heer *Soult*, dan weder bij den prefect van policie en dan weder bij den prefect van de Seine. Somtijds zult gij dezelve aantreffen in de bureaux der dagbladen, in de magazijnen der kooplieden, in de werkplaatsen der nijverheid, en niets verzekert u, dat gij ze nog eenmaal zult moeten zoeken in de kroegen en nog veel lager. Gij hebt dezelve gezien, gij kunt dezelve overal zien, uitgezonderd in het Palais-Royal, waar zij misschien eenmaal komen zal, maar de napoleonsgezinden, de partij van de *resistance* en van die *du propis*, betwisten elkander deze magt, die zoo wel zonder meester, als zonder regel is; want gij moet ten minste toestemmen, dat dat alles geen goed voorteeken is, om te doen hopen, dat het volk eenmaal zelf zijne rol als volk vervullen zal en hetzelve niet zal laten vervullen door eene vereeniging van intriganten of eene handvol monsters. Ik ga thans over tot het overige van het artikel, want dit zijn woorden, die volstrekt geenen zin hebben.

Ik kan ook aan de *Avenir* niet vergeven, dat hij over de omwenteling van julij verblijd is. Ik ben noch een aanhanger van *Karel*, noch van *Filips*. Ik gevoel ook de noodzakelijkheid, waarin Frankrijk zich bevonden heeft om zich rondom Koning *Filips* te scharen, ten einde aan de regeringloosheid te ontsnappen. Ik erken dat het grondbeginsel van legitimiteit in buitengewone gevallen ondergeschikt is aan het grondbeginsel van het openbare welzijn, hetwelk de opperste wet der staten is.

Maar ik kan de *Avenir* de uitdrukking: *De natie heeft hare regten hernomen*, niet toegeven. Dat de liberalen deze taal voeren, begrijpt men en zij hebben gelijk, want de liberalen zijn de *natie*, zijn het *land*, zijn *Frankryk*, zijn de *publieke opinie*, zijn het *menschdom*, en al het overige is der moeite niet waardig dat men er zich mede bezig houde; maar wat beteekent dat in uwen mond? welke regten hebt gij? de vrijheid der drukpers? gij die onder twee regtsgedingen gebukt gaat? De vrijheid van den godsdienst? terwijl men zijne kruisen verbrijzelt, dat men zijne priesters in de gevangenis werpt, zijne pastoors verdrijft en zijne bisschoppen overheerscht. De vrijheid van het onderwijs, terwijl men het hooge-schools-despotismus over de door de heeren *Frayssinous* en *Feutrier* gestelde grenspalen laat gaan? Ach! ik vrees zeer, dat gij geen ander regt hebt terug verkregen, dan het regt, om u van den Koning, dien gij voor u had aangesteld, te ontslaan, ten einde eenen anderen te kiezen, die niet gelukkiger zou zijn; geen ander regt dan dat van in opstand te komen.

Dat gij niemand beschuldigt; dat gij het volk tegen de nieuwe orde van zaken, welke de noodzakelijkheid wettigt, niet wil opruijen; dat gij zucht over het geheel der borzaken, welke een zoo droevig noodlot hebben medegebragt; dat gij zekere maatregelen als de noodzakelijke gevolgen beschouwt van het grondbeginsel, hetwelk de overhand verkregen heeft; dat gij het gouvernement zocht in te lichten en hetzelve hielpt, om zich voor het welzijn des lands te vestigen, dat is regtvaardig, dat is redelijk, dat is christelijk. Maar op het punt van nieuwe, veel ernstiger staatschokken, welke de laatste omwenteling gebaard heeft; maar tegenover het geschokte credit, der geruïneerde fortuinen, van de gebannene veiligheid, van de onlusten aan de orde van den dag, van de regeringloosheid, welke de maatschappij met hare ontbinding bedreigt, koelbloedig den heldenmoed van het volk te komen prijzen, hetwelk, zoo als gij zegt, geraden heeft geoordeeld om een ander charter, eene andere dynastie te maken en eenen anderen Koning te verkiezen, de omwenteling hoog op te vijzelen, terwijl men omringd is van de puinhoopen, welke zij opeen gestapeld heeft, dat is de weldaden van den oorlog verheffen op een veld met lijken bedekt, dat is zich zelve aan beter weten voorliegen, en ik had reden, om eene geheele andere taal te verwachten in een dagblad, waarvan de heer *de la Mennais* aan het hoofd is.

Eindelijk, mijne heeren, ik ben boos, te zien, dat de *Avenir* de omwenteling zoo weinig kent, dat hij zich ter goeder trouw vleit, dat door het nieuwe charter de godsdienst zal vrij worden. Hoe kunt gij dan, na al wat gij over de omwenteling zelf geschreven hebt, u valsche inbeelding maken over haren geest, hare ontwerpen, zelfs zoo ver, dat gij gelooft, dat zij Frankrijk maar alleen zal hebben omgekeerd, om aan den godsdienst, dien zij wil vernietigen, de vrijheid terug te geven. Neen, mijne heeren, men zal u berooven, maar men zal voortgaan met u te onderdrukken. Ziet wat men gedaan heeft, en daarnaar moet gij oordeelen, wat men doen zal. De partij van den wederstand kan het niet houden, de partij van den voortgang moet haar medeslepen. Dan zult gij zien, dat de voortgang der vrijheid voor de anderen, voor u die der slavernij zijn zal. Dit is, omdat het beginsel der omwenteling wezenlijk anti-katholijk is, en dat elke omwenteling in deze eeuw altoos zal en moet zijn, ten nadeele van den godsdienst en ten grooten voordeele van de goddeloosheid.

Zie Belgie, zie, met welk eene onbeschaamde onvoorzigtigheid men, in den boezem van het congres, den godsdienst hoont, om welks belang men gezegd heeft, dat men in opstand was gekomen; zie, welke kluisters men voor het onderwijs, voor het regtsgebied der katholijke Kerk, welke men toegelaten heeft vrij te maken, zoekt daar te stellen. Neen, de Belgen zullen niets anders gedaan hebben, dan van juk veranderen. Zij zullen zich van het calvinistische despotismus slechts ontslagen hebben om in het atheistische despotismus te hervallen, en dan zullen zij zien, dat het der moeite niet waardig was, om in beweging

te komen. Ongetwijfeld poogden de Hollanders met hun *collegium philosophicum*; met hunne dagbladen en met hunne handwerken Belgie te decatholiceeren, maar hetgeen de Hollanders langzamerhand beproefden, zullen de liberalen eensklaps tot stand brengen.

Ik weet, dat er, onder diegenen, welke men in Frankrijk liberalen noemt, mannen van moed, mannen van geloof en regtschapene mannen zijn, die opregt de vrijheid, de orde, het geluk der wetten en het welzijn des lands verlangen en die er zeker niet op denken, om de vrijheid van den katholijken godsdienst in boeijen te slaan. Met die lieden is een verbond mogelijk en wenschelijk en ik kan niet anders als den ijver van *l'Avenir* ten deze toejuichen. Maar met den eigenlijk gezegden opstand is alle verdrag van vrede, alle schikking zelfs onmogelijk. Hij kan zelfs den godsdienst niet dulden, zonder zich zelven te verwoesten, want zijn constitutief grondbeginsel is de haat van dien godsdienst. Oordeelt derhalve daaruit hoe stootend en ongerijmd het is, katholijken te zien, die dezelfde taal spreken, die in dezelfde staatkundige wenschen deelen, en die met eene woeste blijdschap den val der troonen en het ongeluk der Koningen toejuichen.

Legt, in naam van den godsdienst, waarvan gij de vrijheid verdedigt, dit bezweer ik u, de grondbeginsels af, waarvan hij eenen afschuw heeft, en die alles gedaan hebben, wat gij nu ziet. Eischt uwe regten, maar eerbiedigt de regten der anderen. Bestrijdt den constitutionelen willekeur, maar predikt de wanorde niet; bestrijdt het despotismus, maar roept de omwenteling niet ter uwer hulp in. *Non tali auxilio nec defensoribus istis tempus eget.* Verdedigt den godsdienst, de vrijheid, welke hen u belooft heeft, maar met de gematigdheid, de wijsheid en de liefde der katholijken, maar niet met de leugentaal, de ontevreden of van de woede der revolutionairen. Op deze voorwaarde kan de *l'Avenir* de stemmen der katholijken weder vereenigen en onder deze voorwaarde verzeker ik u van de voortduring mijner hoogachting en van den eerbied, met welken ik ben

Uw zeer ootmoedige dienaar

D. JOACHIM VENTURA,

generaal van de orde der Theatijnen.

Om eenig denkbeeld te hebben van dat gedeelte van de provincie Limburg, hetwelk in den jare 1790, als beheerde landen tot de vereenigde provincien behoorden, laten wij hier eene opgave der gemeente en bevolking volgen, welke aan ons ter plaatsing zijn toegezonden, dezelve bestonden als:

1°.) De stad Venlo, met 6486 zielen, benevens de dorpen Belfeld, met 415; — Besel, 370.

2°.) De heerlijkheid Montfort, als: Montfort, met 620 zielen; — Odilenberg, 616; — Maasbracht, 996; — Posterhalt, 769; — Echt, 2786; — Vlodorp, 773; — Linne, 625.

3°.) De stad Stevenswaard, met 877 zielen, met de gemeente Posteren, 769; — Nieuwestad, 698; — Papenhoven en Obegt, 867; — Laak, 263.

4°.) De helft van de souvereiniteit van Maastricht, waarvan de wederhelft aan den prins bisschop van Luik toebehoort, is met eene bevolking van 20,000 zielen, en 32 dorpen, op de regter zijde van de rivier de Maas, als: Beeck, met 2117 zielen; — Schimmert, 1280; — Geule, 969; — Nieuwenhagen, 978; — Heerlen, 3651; — Hulsberg, 915; — Ulesstraten, 698; — Borde, 203; — Itteren, 374; Meersen, 1632; — Climmen, 930; — Scheasberg, 802; — Voerendaal, 1543; — Houthem, 598; — Borgharen, 348; — Ambij, 588; — Berg en Vaals, 2571; — Valkenburg, 609; — Schim op Geul, 326; Oud Valkenburg, 488; — Hair, 228; — Bemelen, 210; — Strucht, 243; — Margraten, 869; — Meheer, 824; — Cader, 171; — Galoppe, 1656; — Oost, 287; — Mesch, 233; — Eysden, 310, — en Wijck, dat tot de stad Maastricht behoort, alsmede 13 dorpen op den linker oever van de rivier gelegen, als: Mechelen, met 877 zielen; Moppentingen, 301; — Heesch, 330; — Vlijtingen, 681; Vroenhoven, 1038; — Sluze, 376; — Nederheim, 384; — Rutten, 853; — Boorkhem, 672; — Pologne, 328; — Grand Looz, 306; — en Zepperen, met 1187 zielen.

Al deze gemeenten liggen niet bij elkander of vereenigt, maar door de provincie Limburg verspreid, de twee laatst genoemden liggen maar op een uur afstand van St. Truijen, en andere door gemeenten van oud-Braband, het prinsdom Luik, of van het bisdom van Roeremonde omgeven. De bevolking is genomen naar eene oude opgave en kan sedert eenigzins veranderd zijn.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

*** Bij de drukkers en uitgevers van dit Dagblad zijn de volgende werkjes te bekomen, zeer geschikt om ten tijde des H. Vaste te gebruiken, als:

1. GEBEDEN aan onzen Heer JESUS CHRISTUS, op de twaalf Tijdvakken zijns Lijdens, à 15 centen.
2. BELLARMINUS, overweging over de zeven Woorden van JESUS CHRISTUS aan het Kruis. a *f* 1,00.
3. J. A. OFFERMAN, het Lijden van JESUS in korte Betrachtingen voor iederen dag van de Vaste, à 60 centen.
4. SCHRANT, overdenkingen over het Lijden en Sterven van JESUS CHRISTUS, benevens zijne Opstanding, Hemelvaart en Pinksterfeest. à 40 centen.
5. VAN STAVELEN, bespiegelingen over het Lijden onzes Zaligmakers JESUS CHRISTUS, met pl. à *f* 1,20.
6. ——— LII Meditatien, door Pater SIGNERI, Pr. der Soc. JESUS. a *f* 1,00.
7. HULEU, het Lijden van onzen Heer JESUS CHRISTUS, verdeeld in XLIX Meditatien. a *f* 1,25.
8. VAN DER WERVE, Spiegel der Zondaren of Zedelessen op het Lijden van JESUS CHRISTUS, a *f* 1,40.
9. M. J. DE BAST, Meditatien op den Lijdenden en Stervenden JESUS, 2 deelen. à *f* 1,10.
10. TOURBE, Meditatien op het Lijden en Sterven van J. C. 5 deelen. à *f* 9,50.
11. PROEF over het schenden der Wetten van het derven der spijzen en van de Vaste. à 30 centen.

BEKENDMAKINGEN.

*** Te HUUR: een HUIS gelegen aan de Steenstraat te BOXMEER, met vier beneden en twee boven kamers, Tuin, Waterput, Kelder, Keuken, Pomp en verdere gemakken. Te bevragen bij de Wed. A. C. HIKE, aldaar.

*** BEKENDMAKING.
De STOOMBOOT *ANNA PAULOWNA* zal derzelver gewonen dienst tusschen *'s Bosch* en *'s Hage* op aanstaanden Maandag den 21 dezer, wederom aanvangen, om geregeld 's Maandags, 's Woensdags en 's Vrijdags, des morgens ten 8½ uren, van *'s Bosch* en Dingsdags, Donderdags en Zaturdags ten 7 ure van *Delfshaven* te vertrekken. Tot het gemakkelijk aan en van boord komen der Passagiers en Goederen zal gemelde *Stoomboot* te *Gorinchem*, *Dordrecht* en *Rotterdam* aan wal zetten.

*** Al de gene die iets te PRETENDEREN hebben van den Heer *H. WESTRIK*, gewezen Adjunct-Kommandant in het Huis van Reclusie en Tuchtiging te *'s Hertogenbosch*, gelieve zich te Adresseren bij L. LEFEBER, Mr. Bakker in St. *Jorisstraat*.

*** Een R. C. PROVISOR, genegen zijnde, zich tegen 1. Mei aanstaande te engageren in een APOTHEEK bij een Weduwe in een aanzienlijke Plaats in *Noord-Braband*, Adressere zich bij J. VAN DER EYNDEN, Apotheker te *'s Bosch*. Brieven Franco.

PRIJZEN DER GRANEN.

'S HERTOGENBOSCH, 17 FEBRUARIJ.

Rogge, Boekweit, Haver, Garst,	*het nederlandsch mud,*	*f* 0-00 à 0-70. / à 5-50 à 6-25. / à 3-00 à 2-60. / à 0-00 à 0-00.
Het nederlandsch pond boter.		à 0-90 à 0-75.

De drie nederlandsche ponden roggebrood 33½ cents.

EINDHOVEN, 15 FEBRUARIJ.

Tarwe, Rogge, Boekweit, Haver,	*het nederlandsch mud.*	*f* 00-0 à 0-00. / à 7-70 à 0-00. / à [illegible] à 0-00. / à [illegible] à 0-00.
Het nederlandsch pond boter.		à [illegible] à 0-00.

De vier nederlandsche ponden roggebrood 3[illegible] cents.

PRIJZEN der EFFECTEN te *Amsterdam* den 16 februarij.

Recepissen 1830, 74; Werkelijke schuld, 40⅞; Kansbiljetten, 15⅝; Schatk. bill. 91; Amortisatie Rente, 65½; dito dito, 5⅞. Frankrijk, inschrijv., 56⅞. Rusland, inschrijv., 56⅞. Spanje adminis. te Amsterdam, 41¾; Admini. Rente 5½.

Te 's BOSCH, bij de Gebroeders LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, nº 30.